

Strategi 2020 Qaasuitsup Kommunia

Strategi 2020 er udarbejdet af Qaasuitsup Kommunia

Arbejdet med strategien er fulgt af en sparringsgruppe med repræsentanter fra de kommunale direktørområder, museerne og Destination Avaanaa.

Grafisk layout og redigering: Hanna Rehling, Mads Bang og Thomas Gaarde Madsen

Fotos: Qaasuitsup Kommunia, Hanna Rehling, Thomas Gaarde Madsen

Tryk: Chronografisk A/S

Ilulissat, oktober 2010

Indholdsfortegnelse

Forord	1
Vision	2
Udfordringer og muligheder	3
100 drømme om fremtiden	4
Fra vision til handling	7
Erhvervsudvikling	8
Uddannelse	10
Bosætning og boliger	12
Kultur og identitet	14
Tryghed og det gode liv	16
Sundhed og forebyggelse	18
Infrastruktur	20
Klima, miljø og natur	22
Kulturarv og bevaring	24
IT, demokrati og dialog	26

Forord

Hvert fjerde år skal kommunerne i Grønland tage stilling til om de ønsker at revidere deres kommuneplan helt eller delvist. Som en del af planen skal der udarbejdes en planstrategi, der udstikker en kurs for udviklingen og giver et overblik over kommunens fremadrettede aktiviteter.

Strategien skal vise de store visioner for kommunens fremtidige udvikling og samtidig være konkret og handlingsorienteret. Strategien er det første skridt hen imod en ny samlet kommuneplan for Qaasuitsup Kommunia.

Med kommunesammenlægningen 1. januar 2009 har kommunerne fået et øget råderum og overtaget en række vigtige opgaver fra Selvstyret. Fra 1. januar 2011 overtager kommunerne for eksempel også areal- og plankompetencen over det åbne land.

Dette stiller større krav til kommunernes planlægning og denne planstrategi er vores bud på en bæredygtig, mere langsigtet strategi for planlægningen i Qaasuitsup Kommunia med helhedens interesser for øje.

Qaasuitsup Kommunia har endnu ikke en samlet kommuneplan for den nye store kommune, men det skal vi have hurtigst muligt. Den nye kommuneplan vil blive udarbejdet på baggrund af de otte gamle kommuners kommuneplaner, den regionale udviklingsstrategi for nordregionen og denne planstrategi. Den vil ligge klar til offentlig høring i første halvdel af 2012 og skal vedtages endeligt inden udgangen af 2012.

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af strategien udført interviews med forskellige borgere i kommunen om deres drømme om fremtiden. Disse interviews har udstukket kursen for og givet inspiration til strategien.

Interviewsene findes i et separat debathæfte i forbindelse med planstrategiens høringsproces.

Gå ind på www.qaasuitsup.gl, hvor du kan læse mere. Her kan du downloade debathæftet og se hvornår der afholdes borgermøder.

Der ligger mange udfordringer og en spændende rejse foran os de næste par år. Det er vores håb, at denne strategi kan blive det nødvendige redskab – vejviser, kort, hundepisk, tilråb – der kan bringe hundeslæden og Qaasuitsup Kommunia sikkert ind i fremtiden.

Strategien er et meget vigtigt redskab for fremtidens planlægning i Qaasuitsup Kommunia. Derfor håber vi at borgere, virksomheder, foreninger og organisationer vil deltage i debatten. Gå ind på www.qaasuitsup.gl og se hvornår der holdes borgermøder og om hvordan du giver din mening til kende.

God læselyst.

På vegne af kommunalbestyrelsen

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to Borgmester Jess Svane.

Borgmester Jess Svane

Vision

I denne strategi lægges der op til en målrettet udvikling af Qaasuitsup Kommunia. Den nye vision angiver retningen og 'succeskriterierne' i årene fremover:

Vision:

I Qaasuitsup Kommunia er der plads til mange forskellige mennesker, oplevelser og udvikling.

I respekt for vores livsgrundlag - den storslåede natur, de naturlige ressourcer, den unikke kultur - skaber vi plads til nyt liv, nye fællesskaber, en bæredygtig moderne udvikling og hinanden.

I verdens største kommune er der plads - plads til oplevelser, plads til udfoldelse, plads til mennesker og fællesskaber, plads til at være menneske, plads til hinanden og plads til at leve det gode liv. Slogan:

Qaasuitsup Kommunia: Plads til at leve

Qaasuitsup Kommunia er en rummelig kommune både på et fysisk, men også menneskeligt plan.

Visionen er det overordnede mål for Qaasuitsup Kommunia, som alle andre politikker og indsatser sigter mod. Visionen handler grundlæggende om, hvad Qaasuitsup Kommunia skal leve af og prioritere i fremtiden. Men også om, hvordan man kan forene kommunens kræfter i udviklingen af kommunen.

Visionen bygger på fire værdier, der markerer det særlige ved Qaasuitsup Kommunia. De fire værdier udspænder visonen for, hvad Qaasuitsup Kommunia skal kendes - og elskes - for i fremtiden. Alle initiativer i kommunen skal kunne ses i sammenhæng med de fire værdier.

De fire værdier i Qaasuitsup Kommunia er:

— **Fællesskab**

— **Læring**

— **Mangfoldighed**

— **Gæstfrihed**

Qaasuitsup Kommunia ser fællesskab som en del af vores kulturelle identitet. Det er igennem fællesskab, at vi får tryghed og motiveres til at tage ansvar.

Der skal være fokus på læring, for at kunne drage nytte af de mange muligheder fremtiden vil bringe.

Nordvestgrønlands styrke ligger i mangfoldigheden - vores enestående natur, årstidernes skiften, de naturlige ressourcer, oplevelsesmulighederne, de levende kultursamfund. Den skal vi bevare og fastholde i fremtiden.

Ved at fokusere på gæstfrihed kan vi bygge videre på den traditionelle nordvestgrønlandske venlighed, varme og åbenhed.

Udfordringer og muligheder

Strategi 2020 tager fat om de hovedspørgsmål, der bliver afgørende for kommunens udvikling i fremtiden. Strategien indkredser nogle problemer, der skal tages hånd om, og

en række udviklingspotentialer, som vi kan bygge videre på i fremtiden. De væsentligste konklusioner og iagttagelser er samlet nedenfor.

Styrker, vi kan være stolte af

- De naturlige ressourcer – naturen, lyset, landskaberne, dyrelivet.
- Gode muligheder for oplevelser i naturen.
- Uddannelsesmiljøerne.
- En velfungerende turisme.
- En meget stor befolkningsmæssig og kulturel mangfoldighed fra syd til nord.
- Stor åbenhed, varme og gæstfrihed.
- Levende fællesskab i et aktivt foreningsliv, familien, netværk mv.
- Stor sammenhængskraft mellem indbyggerne baseret på åbenhed, tillid, mv.
- Bosætningsmuligheder, - gode tilbud til alle livsstile fra by til bygd.
- Stolthed og en stærk vilje til overlevelse.
- En stærk kulturel identitet.

Svagheder, vi må se i øjnene

- Mange ressourcesvage familier.
- En svag kommunal økonomi.
- En stor ledighed.
- For lille privat sektor.
- Demografiske skævheder med et stigende antal ældre og faldende antal unge.
- Mangel på arbejdspladser.
- Mangel på uddannelsesmuligheder på højere niveau.
- Lavt indkomstniveau.
- Lavt uddannelsesniveau.
- Perifer beliggenhed.
- Store geografiske afstande mellem kommunens bosættelser.

Muligheder, vi kan udvikle

- Offshore virksomhed - efteruddannelse og opgradering af arbejdsstyrken.
- Satsning på uddannelse, fastholdelse af studerende og etablering af nye uddannelsesmiljøer, herunder særligt fokus på klima, kultur og samfund.
- Satsning på en udvikling af turismen og ny bæredygtighedsturisme.
- Styrkelse af by- og bygdemiljøer.
- Udnyttelse af et meget engageret foreningsliv og de lokale ildsjæle.
- Teknologien giver nye muligheder for kommunikation over lange afstande.

Trusler, hvis vi ikke gør noget

- Befolkningsudviklingen vil blive yderligere skævvredet i de kommende 10-20 år med en stigende andel af ældre.
- Statslig centralisering.
- Manglende økonomisk grundlag for udvikling.
- Risiko for at arbejdspladser i råstofsektoren udelukkende vil gå til tilkaldt arbejdskraft.
- Øget udvandring fra kommunen til en anden region.

1

Side: 5/ Strategi 2020 Qaasuitsup Kommunia

Fra vision til handling

Qaasuitsup Kommunia vil omsætte visionen til handling og virkeliggøre Strategi 2020. Det vil kommunen gøre ved at sætte fokus på 10 strategiske indsatsområder som grundlag for de konkrete prioriteringer.

Erhvervsudvikling

Udvikling af erhvervslivet er altafgørende. Udviklingen skal ske inden for råstofsektoren og afledte erhverv, fiskerisektoren med en bedre udnyttelse af de levende ressourcer. Turismen skal fortsat udvikles og breddes ud i hele kommunen. Efteruddannelse bliver et nøgleord for at kunne opkvalificere lokal arbejdskraft til at møde nye udfordringer.

Uddannelse

Strategien rækker mange år ud i fremtiden. Derfor er uddannelse af børn og unge et af de allervigtigste indsatsområder. Læring skal imidlertid ikke kun være for børn og unge. Efteruddannelse og en opkvalificering af arbejdsstyrken er meget vigtig.

Bosætning og gode boliger

Qaasuitsup Kommunia vil være et attraktivt sted at bo. En aktiv bosætningspolitik skal være grundlaget for erhvervsudvikling og uddannelse. Vores byer og bygder er forskellige, og denne forskel skal udnyttes i den fortsatte udvikling af kommunen. Der skal også tages stilling til, hvor fremtidens byudvikling skal finde sted.

Kultur og identitet

Foreningslivet og kulturlivet skaber fællesskab og identitet. De kommende års planlægning skal støtte og videreudvikle det store potentiale i et øget fokus på kulturen.

Tryghed og det gode liv

Tryghed er et fundament for læring og udvikling. Qaasuitsup Kommunia har fokus på socialt udsatte og på at skabe gode trygge rammer for alle kommunens børn i fremtiden.

Sundhed og forebyggelse

Sundhed og forebyggelse er et vigtigt emne i kommunens fremtidige satsning på en udvikling af kommunen. Ved at forebygge nu undgår vi at skulle reparere senere.

Infrastruktur

En god og effektiv infrastruktur er en forudsætning for, at samfundet kan udvikle sig.

Klima, miljø og natur

Kommunen har et øget fokus på bæredygtighed og klimaforandringernes betydning for vores miljø og natur. Det åbne land er en ny planlægningsopgave for kommunerne. Vi har nu for første gang mulighed for at lave en sammenhængende planlægning for hele kommunen.

Kulturarv og bevaring

Vores fælles kulturarv er med til at fortælle, hvem vi er, og hvor vi kommer fra. Den skal bevares til næste generation.

IT, demokrati og dialog

Som verdens største kommune har kommunen en række særlige udfordringer. Åbenhed, brug af moderne teknologi og dialog skal sikre en levende kommune, hvor borgerne føler sig som en del af demokratiet.

Erhvervsudvikling

Nordvestgrønland står i disse år overfor en ny udvikling i livsgrundlaget. Med sommerens olieboringer i havet ud for Diskøen peger meget på, at helt nye muligheder indenfor råstofsektoren får stor betydning for fremtidens erhvervsudvikling i Qaasuitsup Kommunia.

Qaasuitsup Kommunia er ikke nogen rig kommune. Nordkommunen er i forhold til de andre kommuner i Grønland generelt bagud med alle store samfundsmæssige investeringer i infrastruktur, institutioner og lignende.

Den store sæsonvariation i beskæftigelsen og en generelt stor ledighed er en meget alvorlig trussel og underminerer kommunens økonomi på sigt. Det er derfor bydende nødvendigt, at der indenfor få år sker en positiv udvikling af erhvervslivet, henimod et samfund med en mere sund økonomi.

I Qaasuitsup Kommunia er der store forventninger til olie- og gasefterforskning og mineralområdet. Både genåbningen af den sorte engel, Marmorallikminen ved Ummaanaq, og olieeffterforskningen vest for Diskøen, puster liv i håbet om en sund erhvervsudvikling.

Hvis vi skal kunne udnytte de fremtidige muligheder i råstofsektoren er en af de store udfordringer at skaffe kvalificeret, uddannet arbejdskraft, som kan arbejde i minerne og i olieindustrien eller afledte erhverv.

Der skal satses massivt på uddannelse, opgradering og læring, så vi lokalt kan drage nytte af udviklingen – både på den korte og lange bane.

Qaasuitsup Kommunia har her en vigtig opgave i at formidle industriens behov til det lokale erhvervsliv og igangsætte konferencer, efteruddannelsesforløb og lignende aktiviteter.

Kommunens vigtigste erhverv - fiskeriet samt fiskeindustrien - skal være økonomisk og miljømæssigt bæredygtige erhverv. Kravene til udnyttelse af de levende ressourcer er i stadig udvikling, og erhvervet er i øjeblikket præget af en moderniserings- og effektiviseringsproces.

Udviklingen går imod stadig større, mere effektive og moderne fangstbåde. Det sætter det traditionelle jollefiskeri under pres.

Vi skal generelt blive langt bedre til at udnytte de levende ressourcer og gennem en højere grad af forædling udvikle nye kvalitetsprodukter. Vores råvarer – hellefisker, rejer, etc - er i forvejen berømmet som nogle af verdens bedste. Vi skal turde tænke stort og i nye baner.

Turismen er et erhvervsområde med et meget stort udviklingspotentiale for Nordvestgrønland. Omkring Diskobugten er der gennem en række år opbygget en solid erfaring og professionalisme omkring turisme.

Den nye klimaturisme er et godt eksempel på, hvordan klimaforandringer kan vendes til en fordel og skabe nye erhvervsmuligheder.

Produktion af is og vand er et godt eksempel på nye produkter med et lovende erhvervsmæssigt udviklingspotentiale.

Global opvarmning og det øgede fokus på klimaet overalt i verden har indenfor de seneste fem år været med til at sætte Nordvestgrønland på verdenskortet og betydet nye turister og indtægter til kommunen.

Hvis turistbranchen skal udvikle sig i fremtiden bliver en af udfordringerne at fordele gæsterne mere henover året og sprede dem længere nordpå og til nye destinationer. Vores byer og bygder nordpå kunne satse på ekstremturisme, hvor meget rige turister får en mulighed for at opleve 'det ægte, uspolerede Grønland'.

Qaasuitsup Kommunia ønsker at være med til at stimulere borgernes engagement og motivation for at kaste sig ud i at drive egen virksomhed. Vi skal have langt flere iværksættere, end tilfældet er i dag. Derfor skal kommunens erhvervskontor - Destination Avaannaa - gå

foran og være katalysator for en positiv udvikling, hvor innovation og nytænkning går hånd i hånd med vidensdeling og samarbejde mellem de forskellige aktører i erhvervslivet – virksomheder, politikere og kommunen.

Derfor skal kommuneplanen

- Bidrage til en udvikling af erhvervslivet.
- Indeholde en udviklingsplan for kommunens forskellige byer og bygder.
- Udpege nye erhvervsarealer i kommunen.

Eksisterende projekter

- Opkvalificering og kompetenceudvikling af virksomheder i forbindelse med Offshore-aktiviteter.
- Opkvalificering af arbejdsstyrken gennem kompetence- og efteruddannelsesforløb, der retter sig mod offshore-service. Særlige forløb for fiskere og sæsonledige indenfor fiskeindustrien i Upernavik og Uummanaq.
- Etablering af tværfagligt team i kommunen til at rådgive og vejlede ved opstart af nye erhvervsprojekter.
- Udviling af mørketurisme, med mulighed for at opleve nordlys og arktisk mørke.

- Forsøgslandbrug på Diskøen med dyrkning af forskellige grøntsager.
- Ilulissat Isfjordsstation.

Fremtidige projekter

- Udarbejdelse af en erhvervspolitik.
- Udarbejdelse af en arbejdsmarkedspolitik.
- Uddeling af en række priser og afholdelse af konkurrence, bl. a. årets Iværksætter.
- Etablering af et oliekontor, der tager sig af alt relateret til offshore-aktiviteter.
- Arbejde for etablering af et Iværksætterhus i kommunen.
- Udarbejdelse af fælleskommunalt idekatalog til at imødegå den voksende ledighed.

Fakta

- Gennemsnitsindkomsten for borgere i Qaasuitsup Kommunia er den laveste i Grønland
- Fiskeriet og fiskeindustrien er det mest dominerende erhverv i kommunen.
- Hvert år besøger mere end 35.000 turister kommunen. UNESCO Verdensarvsområdet, Ilulissat Isfjord, er det helt store trækplaster.

Uddannelse

I Qaasuitsup Kommunia ser vi læring og uddannelse som nøglen til den fremtidige udvikling af samfundet. Gennem læring og uddannelse giver vi vores børn og unge de nødvendige værktøjer, kompetencer og redskaber til at møde fremtidens udfordringer.

Qaasuitsup Kommunia prioriterer derfor læring og de fysiske rammer for læring højt. Vi ønsker at klæde vores børn på, så de uddannelsesmæssigt kan begå sig og måle sig med andre børn i verden.

En forudsætning for, at vi sammen kan udvikle fremtidens skole er, at det sociale fundament er på plads. Vi skal tage hånd om problemer tidligt og handle hurtigt, så de ikke vokser. Vi skal holde hinanden op på den fælles opgave det er, at skabe tryk og gode rammer for vores børn og unge.

I fremtiden er det vigtigt at flere unge færdiggør deres uddannelse og uddanner sig på et højere niveau, end tilfældet er i dag. Vi skal gøre en særlig indsats for at kunne tiltrække kompetente lærere til kommunen.

Qaasuitsup Kommunia ønsker at være med til at udvikle nye måder at tænke uddannelse og skole på, der kan være med til at fastholde de unge på en ungdomsuddannelse.

Måske kan man i fremtiden kombinere en ungdomsuddannelse med en sportsinteresse? De nødvendige fysiske rammer for de forskellige uddannelsesforløb – kollegieboliger og lignende – skal etableres hurtigst muligt.

Qaasuitsup kommunia ønsker at prioritere læring og de fysiske rammer for læring højt. Vi ønsker at klæde vores børn på, så de uddannelsesmæssigt kan begå sig og måle sig med andre børn i verden.

I Qaasuitsup kommunia værdsættes nysgerrighed, mod og lyst til at lære nyt – uanset alder.

Efteruddannelse er en forudsætning for en udvikling af arbejdsmarkedet. Der er for eksempel for mange, der har svært ved at læse og vi har brug for en kortlægning af svage læsere og problemets omfang.

Arbejdsmarkedsrelaterede kurser og uddannelser søges styrket i fremtiden. Opkvalificering, arbejdsprøvning og revalidering er nogle af de initiativer, vi vil arbejde videre med.

Der vil fortsat være fokus på udvikling af erhvervsuddannelsesområdet gennem Piareersarfiit. Vi vil tilbyde gode efteruddannelses-tilbud og kurser til alle, der ønsker at dygtiggøre sig og udvikle nye kompetencer til at kunne løse fremtidens erhvervs- og arbejdsmæssige udfordringer i kommunen.

Den ældre generation har en stor viden om mange forhold, som i dag ikke udnyttes eller gives videre til næste generation. Qaasuitsup Kommunia ønsker at stimulere vidensudveksling og aktiviteter på tværs af generationerne, så de unge lærer fra den ældre generation og omvendt.

Børn og unge er gode til at lære ældre, hvordan man bruger moderne teknologi som sms, internettet og it. Sådan kan vi styrke fællesskabet og forståelsen på tværs af generationerne og styrke vores kulturelle identitet.

Qaasuitsup Kommunia vil inddrage moderne teknologi som et vigtigt element i udviklingen af uddannelsesområdet. Vi skal i højere grad bruge teknologi til at løse nogle af de udfordringer, vi står overfor.

Udover kendskab til moderne teknologi bliver gode sprogkunderskaber meget vigtige i Nordvestgrønland i fremtiden. Internationale studie- og sprogophold i engelsksprogede lande kunne udvikles som et tilbud til vores unge.

Qaasuitsup Kommunia satser på en udbygning og styrkelse af de nuværende uddannelsesinstitutioner. Samtidig har kommunen tanker om at udbygge uddannelsesområdet inden for klima, samfund, kultur og sprog.

Derfor skal kommuneplanen

- Arbejde for endnu bedre faciliteter til de etablerede uddannelsesinstitutioner og skabe rammer for nye.
- Sikre mulighed for at etablere gode boliger og kollegier til de unge under uddannelse.

Eksisterende projekter

- Nyt videnscenter for socialpædagogik.
- Etablering af Isfjordsstation med fokus på formidling og læring om klimaforandringer og Isfjorden.
- Piareersarfik - opkvalificering af unge uden folkeskolens afgangseksamen.
- Offshore-serviceuddannelse i Aasiaat
- Nyt kollegium i Aasiaat
- Efteruddannelsesprojekt i engelsk i Aasiaat
- Udvikling af kompetence- og efteruddannelsesforløb til opkvalificering af fiskere og sæsonledige i fiskeindustrien i Upernavik og Uummannaq.

Fremtidige projekter

- Kortlægning af svage læsere og udvikling af nye tilbud til disse.
- Etablering af international højskole med fokus på grønlandsk kultur og inuitkultur.
- Etablering af klima/kultur/samfundslinie på universitetsniveau
- Udvikling af grønlandske sprogordninger.
- Udvikling af projekt for unge på sprogophold i udlandet.
- Placering af endnu en GU i Qaasuitsup Kommunia.
- Implementering af kulturen i undervisningsplanerne.
- Ny Børn og ungepolitik for Qaasuitsup Kommunia.
- Brug af fjernundervisning i bygderne.

Fakta

- Qaasuitsup Kommunia er hjemsted for Grønlands eneste fisker- og fangerskole, der ligger i Uummannaq. Fisker og fangeruddannelsen i Uummannaq optager hvert halve år 15 elever på den to-årige erhvervsuddannelse i fangst og fiskeri.
- Qaasuitsup Kommunia har skoler på 40 lokaliteter.
- Børn fra bygder har en lavere statistisk sandsynlighed for at få en kompetencegivende uddannelse end børn fra byer.

Bosætning og gode boliger

God planlægning og nytænkning skal sikre en fortsat balance mellem byer og bygder i Qaasuitsup Kommunia. Den kommende by- og bygdeudvikling vil tage afsæt i det, vi er gode til og samtidig have øje på de mange uudnyttede muligheder og potentialer, der er.

Hver by eller bygd har sit særpræg og sin særlige identitet og denne mangfoldighed skal udvikles og bevares i fremtiden.

I Qaasuitsup Kommunia skal hver by og bygd derfor arbejde med at finde sin særlige styrke, identitet og eksistensberettigelse. Hvad er det, vi er særligt gode til lige her? Hvad kan vi satse på i fremtiden?

Denne kortlægning af hver enkelt bosætnings udviklingspotentiale vil give kommunalbestyrelsen et værktøj til at prioritere forskellige indsatser i forbindelse med fremtidens erhvervsudvikling, uddannelsesmuligheder, udvikling af nye kulturtilbud med mere.

Qaasuitsup Kommunia ønsker at være et godt sted at bo og det har derfor en meget høj prioritet at kunne tilbyde gode, attraktive boliger eller byggefeltet til alle, der ønsker at bosætte sig i kommunen.

Qaasuitsup Kommunia vil inddrage borgerne og arbejde på at sikre mangfoldigheden i kommunens byer og bygder.

Qaasuitsup Kommunia ønsker at være et godt sted at bo, og det har derfor en meget høj prioritet at tilbyde gode, attraktive boliger eller byggefeltet til alle, der ønsker at bosætte sig i kommunen.

Der skal være fokus på at udvikle og stimulere privat boligbyggeri. Men for at komme bolig-manglen til livs ønsker kommunen at udvikle det sociale boligbyggeri og at kunne tilbyde flere billige lejligheder til de mindre velstillede.

Der ligger en stor udfordring i at højne den generelle boligstandard, og mange af kommunens boliger trænger. I kommunens byer og bygder er der boliger, der ikke er egnet til beboelse.

Vi bliver nødt til at afdække omfanget og gøre noget ved problemet. Social nød, alkohol-misbrug og tuberkulose er nogle af følgesygdommene, når familier må leve for tæt under dårlige boligforhold.

Læring og uddannelse er meget højt prioriteret i kommunen og derfor har boligerne til unge under uddannelse - kollegieboligerne - en særlig bevågenhed. Vi mangler i den grad gode kollegieboliger til de mange unge, der hvert år ønsker at uddanne sig på nogle af kommunens uddannelsesinstitutioner.

Der stilles disse år højere og højere krav til boligen. Samfundet udvikler sig, vores levevis ændrer sig og nye behov og livsformer vinder frem. Der er for eksempel flere, der vælger at bo alene, ældre, der gerne vil blive længere i hjemmet, sammenbragte skilsmissefamilier med mange delebørn og så videre.

I fremtiden skal vi blive bedre til at skabe et større og mere varieret udbud af boliger – både i forhold til størrelse, ejerform og tilgængelighed. Vi skal væk fra ensartetheden og kassetænkningen og have mangfoldighed.

I fremtiden skal vi turde satse på kvalitet. Vi skal blive meget bedre til at tænke bæredygtighed ind i forbindelse med nybyggeri og renoveringer og på den måde fremtidssikre vores boliger. Boligernes energiforbrug udgør en stor del af det samlede energiforbrug i kommunen. Der er store økonomiske gevinster at hente ved selv en mindre indsats.

Det er unikt, at man ikke kan eje jord i Grønland. Dette giver nogle helt særlige betingelser for den fysiske udformning og karakter af vores byer og bygder. Man kan for eksempel bevæge sig mere frit i byen på kryds og tværs i rummet mellem husene. Disse særlige karaktertræk og mønstre skal bevares og udvikles i den fremtidige udformning af vores byer og bygder. Der

skal også være plads til hunde, plads til både og plads til mange farver.

Den arkitektoniske kvalitet af vores boliger og de fysiske omgivelser skal på dagsordenen og prioriteres højere. Hvad giver huset til sine omgivelser? Vi skal huske at sætte pris på det unikke, vi allerede har, og gøre en indsats for at bevare bygninger og bygningsmiljøer af høj kvalitet.

I respekt for den grønlandske byggeskik og tradition skal vi samtidig skabe plads til ny og moderne arkitektur. Der skal være balance mellem gammelt og nyt.

Det er ikke kun den enkelte boligs standard, der er afgørende for, om det er en attraktiv bolig eller ej. Boligens fysiske omgivelser får en større og større betydning. Er der f.eks. legepladser i nærheden af boligen? Er der udsigt? Hvor langt er der til den nærmeste butik? Er der faciliteter og udendørs opholdsrum af god kvalitet, hvor man kan møde naboer og nyde udsigten?

Qaasuitsup kommunia vil komme fremtidens behov til gode attraktive uderum i møde, gennem borgerinddragelse og udarbejdelse af en rekreativ grøn plan.

Derfor skal kommuneplanen

- Indeholde en udviklingsplan for kommunens byer og bygder.
- Sikre en mulighed for et mere mangfoldigt boligudbud.
- Bidrage til at fremme miljøvenligt og bæredygtigt byggeri.
- Sikre fremtidens kollegiebyggeri.
- Indeholde en rekreativ grøn plan for Qaasuitsup Kommunia.
- Sikre en mulighed for at etablere gode ældreboliger og plejehjem.
- Bidrage med at sikre bevaringsværdige bygninger og bymiljøer.

- Indeholde retningslinier for opbevaring og opmaganisering af både.
- Indeholde en plan for hundehold i Qaasuitsup Kommunia.
- Sikre en mulighed for at etablere flere ældrevenlige boliger med god tilgængelighed.

Eksisterende projekter

- Udvikling af bevarende lokalplan for 50'er - 60'er boligområde i Ilulissat.
- Udarbejdelse af hunde- og kattevedtægt.
- Udarbejdelse af en fysisk plan for hundehold i kommunen.

Fremtidige projekter

- Uddeling af en række priser, blandt andet årets håndværker og en arkitekturpris.
- Udarbejdelse af en arkitekturpolitik.
- Udarbejdelse af en digital vejledning i god byggeskik i forbindelse med om- og tilbygninger af gamle grønlandske huse.

Fakta

- Der er cirka 6.600 husstande i Qaasuitsup Kommunia. Cirka 1.400 af husstandene er i bygderne.
- Qaasuitsup Kommunia har 40 bosætninger.
- Over halvdelen af Grønlands bygder ligger i kommunen.
- Ilulissat er Grønlands tredjestørste by.

Kultur og identitet

‘Inuit har haft fysisk og åndelig livskraft til at overleve og udvikle sig, overskud til i forlystende samvær at udfolde deres fantasi og skabertrang. Der var plads til at være menneske’.

‘Igennem forfædrenes visdom og levevis har inuit på trods af de ydre vilkår formået at skabe en levedygtig kultur som på en stærk og særpræget måde kommer til udtryk i deres ceremonier, ritualer og fester. Hvor menneskene har været forsamlet, var udfoldelse af humor og festlighed et typisk inuit-karaktertræk’.

I Nordvestgrønland sætter vi kulturen højt, og vi er kendt for et stærkt og levende kulturliv med det grønlandske sprog i centrum. Lige fra traditionelt håndarbejde og håndværk fra Qaanaaq til moderne grønlandsk rockmusik på verdens nordligste rockfestival NIPIAA i Aasiaat.

Qaasuitsup Kommunia sætter kulturen højt og ønsker at være en levende kommune med en mangfoldighed af kultur, kulturelle oplevelser og aktiviteter at byde på.

Kultur giver fællesskab og sammenhold. Om det er en fodboldturnering, en rockfestival, et hundeslædevæddeløb eller en kaffe-mik er det aktiviteter, der alle udgør en del af vores fælles levende kultur og identitet.

Qaasuitsup kommunia sætter kulturen højt og ønsker at være en levende kommune med en mangfoldighed af kultur, kulturelle oplevelser og aktiviteter at byde på.

Qaasuitsup Kommunia har et meget aktivt og levende foreningsliv, vi gerne ser vokse i fremtiden. Der skal være gode faciliteter til foreningerne og forsamlingshusene skal nytænkes og moderniseres.

Slædehundene er en vigtig del af den nordvestgrønlandske kultur. Klimaforandringerne har betydet færre slædehunde, men slædehundene

er stadigvæk et levende arbejdsredskab for fiskere og fangere og en del af en vores identitet, som vi skal værne om.

Kommunens enorme geografiske udbredelse betyder, at vi i kommunen har en mangfoldighed af dialekter. Denne rigdom og variation i sproget er et af de områder kommunen ønsker at styrke og bevare i fremtiden.

Qaasuitsup Kommunia ønsker også at integrere tilflyttere bedre i samfundet gennem en særlig indsats for grønlandsk sprogundervisning til nyankomne.

Kultur overskrider sproglige barrierer og går på tværs af landegrænser og nationaliteter. Igennem et øget fokus på vores kultur vil vi få nye muligheder for at etablere venskaber og møde andre fremmede kulturer. Qaasuitsup Kommunia ser kulturen som et vigtigt led i det at udvikle nye internationale samarbejder og åbne sig op mod verden.

Samtidig skal vi værne om vores kultur. I tilfælde af et oliefund vil kommunen kunne forvente en tilflytning af udenlandsk arbejdskraft, måske op til en fordobling af den voksne del af kommunens indbyggere. Vi skal styrke vores kulturelle identitet og rumme mangfoldigheden.

Derfor skal kommuneplanen

- Bidrage til at udvikle kulturens fysiske rammer.
- Sikre mulighed for flere mødesteder og opholdsteder i det offentlige rum - steder, hvor både ung som gammel kan mødes.
- Sikre gode aktive oplevelsesmuligheder igennem gode rammer for fritidsaktiviteter.
- Sikre mulighed for at oplevelsesmæssige kvaliteter bliver en del af den fremtidige planlægning i Qaasuitsup Kommunia.

Eksisterende projekter

- Etablering af en aktivitetspark for børn og

unge i Qaasuitsup Kommunia.

- Uddeling af en række priser, bl.a. Årets Kulturpris, Årets kunstner og Musiktalentprisen, til dygtige lokale kunstnere.

Fremtidige projekter

- Oprettelse af en Ildsjælepulje, som er en mindre økonomisk støtte til initiativrige borgere og lokale kulturentreprenører.
- Udarbejdelse af kulturkanon for Qaasuitsup Kommunia.
- Uddeling af en række priser, bl. a. årets iværksætterpris.
- Arbejde for etablering af et Iværksætterhus i kommunen.

Fakta

- Kommunen er kendetegnet ved et meget levende og aktivt foreningsliv.
- Verdens nordligste rockfestival NIPIAA i Aasiaat er eksempel på en event, der har sat Nordvestgrønland på landkortet.
- Aasiaat forsamlingshus huser en række tidlige malerier af Danmarks mest berømte nulevende kunstmaler Per Kirkeby.

Tryghed og det gode liv

I Qaasuitsup Kommunia ønsker vi, at alle borgere skal have gode trygge rammer at udfolde sig i.

Men for at kunne vokse og udvikle sig skal fundamentet være i orden. Alle mennesker har brug for, at en række basale livsvilkår er på plads for at kunne trives og udvikle sig.

Vores forfædre har været gode til at tilpasse sig for at kunne overleve i den barske arktiske natur. Konfronteret med omskifteligt vejr og uforudsigelige udfordringer fandt man alligevel ofte ved omhu, omhyggelig forberedelse og snilde en vej ud af problemerne.

Vi skal bruge al den styrke og 'forandringsparathed', der ligger indgroet i vores kultur og naturinstinkter, konstruktivt i forhold til nogle af de mange udfordringer, vi står overfor i dag.

Vi skal tage udgangspunkt i ressourcer og ikke i problemer. Med mennesket i centrum skal vi have fokus på muligheder og styrker, så vores indsatser er med til at skabe en positiv udvikling og forandring.

Der skal være respekt for den enkeltes livssituation, men vi skal samtidig forlange noget for noget og stille krav til den enkelte.

Vi skal have fokus på børnene og de unge – de er fremtiden, som vi skal bygge vores samfund på. Nogle børn er særligt udsatte og skal have en særlig hjælp og støtte til at komme videre. Vi skal have brudt den negative sociale arv.

I det sociale arbejde har Qaasuitsup Kommunia særligt fokus på helheden og ikke kun det enkelte individ. Skal vores indsatser have nogen effekt, bliver vi nødt til ikke kun udelukkende at se på problemet og det enkelte individ, men også den sammenhæng individet og problemet indgår i.

En tidlig indsats er altafgørende. Vi skal være gode til hurtigst muligt at afhjælpe problemerne inden de når at vokse sig for store.

Gennem en tidlig indsats for de gravide og et

godt tværfagligt samarbejde mellem kommune, jordmødre og sundhedsplejersker sikrer vi, at de nye borgere i Qaasuitsup Kommunia får så god en start på tilværelsen som det overhovedet er muligt.

Det er et stort spild af menneskelige og økonomiske ressourcer, når så mange unge overlades til sig selv og driver rundt i byen på må og få om natten. Vi bliver nødt til at se problemet i øjnene og kærligt, men bestemt, invitere de unge ind i mere meningsfulde sammenhænge og fællesskaber. På den måde kan de lære at tage ansvar for sig selv og andre.

I fremtiden skal vi invitere børnene og de unge med til at deltage i processen, når vi udvikler nye projekter med relevans for dem. På den måde vil vi på sigt opnå et langt større engagement og mere ansvarsfølelse blandt børn og unge.

Vores forfædre har været gode til at tilpasse sig for at kunne overleve i den barske arktiske natur. Konfronteret med omskifteligt vejr og svært forudsigelige udfordringer fandt man alligevel ofte ved omhu, omhyggelig forberedelse og snilde en vej ud af problemerne.

De ældre og gamle er en vigtig ressource for samfundet. De skal ikke isoleres og gemmes væk, men i højere grad indgå i fællesskabet med værdifuld viden og erfaringer. De ældre skal behandles med værdighed. Der skal gøres en forebyggende indsats for, at de ældre efter ønske kan blive længst muligt i eget hjem. Alderdomshjemmene skal udvikles og være af høj kvalitet.

Derfor skal kommuneplanen

- Sikre mulighed for at alle børn og unge har gode og trygge opvækstvilkår og rammer.

- Skabe gode rammer for fritidsaktiviteter.
- Sikre muligheder for at etablere gode legepladser, opholdsmuligheder og mødesteder i kommunens byer og bygder.

Eksisterende projekter

- Udarbejdelse af en Ældrepolitik.
- Udarbejdelse af en Handicappolitik.
- Tværfaglig kommunal indsats mod hærværk. I et samarbejde mellem forebyggelseskonsulent, planafdeling, miljøafdeling, skolerne, politiet m.fl. forsøges at dæmme op for stigende hærværk.
- Nyt familiecenter for udsatte familier i et projekt finansieret af Veluxfonden.
- Videncenter for socialpædagogisk forskning.
- Tidlig indsats overfor gravide og unge mødre.
- Projekt samtale i stedet for vold.
- Projekt fri for mobning.

- Alkohol af hashafvænning.
- Bekæmpelse af selvmord.
- Bekæmpelse af seksuelt misbrug.
- Koloni for udsatte børn og unge.

Fremtidige projekter

- Oprettelse af væresteder for udsatte børn og unge i kommunens byer og bygder.
- Oprettelse af familiecentre i alle byer.
- Projekt lektiehjælp.
- Multihandicapcenter for handicappede, der kræver særlig pleje/døgnpåse.
- Oprettelse af et børn og ungeråd i Qaasuitsup Kommunia.

Fakta

- FN's børnekonvention om børns rettigheder skal overholdes.
- Mellem hvert tredje og hvert fjerde barn har vanskelige opvækstvilkår.

Sundhed og forebyggelse

Livsstilsygdomme som følge af fysisk inaktivitet og usund levevis er for alvor kommet til Nord-vestgrønland.

Overvægt eller fedme er et voksende problem både blandt børn og voksne og koster hvert år samfundet dyrt. Fedme har massive menneskelige omkostninger i form af kroniske følgesygdomme som hjertekarsygdomme, sukkersyge og visse former for kræft.

Den forebyggende indsats mod en inaktiv livsstil og kampen mod fedme er en tværfaglig og tværsektoriel opgave, der involverer mange forskellige aktører - både kommunale og private. Der skal løftes i flok, hvis vi vil ændre på de dystre statistikker.

Et godt samarbejde på tværs er simpelthen en forudsætning for at lykkes.

Qaasuitsup kommunia forstår sundhed som både fysisk, psykisk og socialt velvære. Sundhed er meget mere end fraværet af sygdom.

Sundhed handler også om livskvalitet, at føle fællesskab og mening. Sundhed kan ikke ses isoleret, men må ses i sammenhæng med den enkeltes arv, ressourcer, livsstil, netværk, levevilkår etc.

Den forebyggende indsats mod en inaktiv livsstil og kampen mod fedme er en tværfaglig og tværsektoriel opgave, der involverer mange forskellige aktører - både kommunale og private.

Livsstil og vaner grundlægges tidligt i barndommen og er svære at ændre sidenhen. Det er derfor vigtigt med en tidlig indsats rettet særligt til børnene og deres forældre som rollemodeller.

Børn og unge har en ret afslappet holdning til risiko og har ofte dårlige sundhedsvaner indenfor tandsundhed, kost, rygning, alkoholindtagelse, snifning og eksperimentering med

hash. Det er nødvendigt med en massiv holdningsbearbejdning af børn og unge.

I den proces skal vi gøre god brug af de tidligere kommuners erfaringer med unge som rollemodeller .

Sundere kost og øget fysisk aktivitet er to væsentlige elementer i kommunens strategi mod stillesiddende livsstil og fedme hos børn og voksne.

Vi skal have fokus på maden vi putter i munden og på, hvordan vi får flere af vores lokale råvarer ud i vores kantiner, kiosker og supermarkeder som sunde alternativer til junkfood, chips, slik og sodavand.

Vi skal samtidig have fokus på at fremme borgernes muligheder for fysisk aktivitet i institutioner, skoler, på arbejdspladser, udendørsarealer etc.

I de større byer skal der være gode rekreative muligheder tæt på boligområder i form af legepladser og aktivitetspladser, hvor man kan lege, spille bold og køre skateboard om sommeren og kælke, skøjte og stå på ski om vinteren.

I byggerne kan en legeplads danne ramme om mange gode timers leg og bevægelse. Der skal være nem tilgængelighed og skabes gode rammer og forhold for fritidsbåde og hundehold i kommunens byer og bygder, idet de er vigtige transportmidler til at kunne komme ud og være aktiv i naturen.

De lokale idrætsforeninger (løbeklubber, skiklubber, fodboldklubber, etc.) spiller en meget vigtig rolle for sundhed og forebyggelse.

Qaasuitsup Kommunia ønsker at støtte op om de mange frivillige borgere, der gør en stor indsats for sundheden i kommunen.

Gennem et øget samarbejde og små events som for eksempel prisuddelinger vil kommunen forsøge at sætte fokus på de mange borgerne og foreningerne, der gør en forskel.

Derfor skal kommuneplanen

- Bidrage til sundhed og forebyggelse.
- Indeholde en rekreativ grøn plan med en udviklingsplan for kommunens legepladser og uderum.
- Bidrage til en god tilgængelighed og mulighed for at være aktiv i naturen.

Eksisterende projekter

- Gør maj sund - deltagelse i det landsdækkende initiativ med fokus på bevægelse og sund livsstil.
- Forskellige events og kampagner som for eksempel motion på arbejdspladsen med uddeling af skridttællere.
- Projekt stavgang - sund livsstil.
- Koloni for udsatte børn og unge.
- Etablering af en aktivitetspark for børn og unge.

Fremtidige projekter

- Udarbejdelse af ny forebyggelsespolitik.
- Etablering af en svømmehal i kommunen.
- Udarbejdelse af en bevægelsespolitik.
- Udarbejdelse af en sundhedspolitik.
- Gør maj sund i hele Qaasuitsup Kommunia.
- Udvikling af kurser i sundhedsfremme og sundhedspædagogik.
- Uddannelse af ansvarlige og resourcestærke sundhedspiloter.

Fakta

- Forekomsten af livsstilssygdomme er steget markant i Grønland. Blandt andet er der en stor vækst i antallet af type 2 diabetes patienter.
- Andelen af rygere i befolkningen er fortsat meget høj. Op mod to ud af tre voksne ryger.

Infrastruktur

I Qaasuitsup Kommunia spiller infrastrukturen en særlig vigtig rolle. Lufthavne og gode havneanlæg er en forudsætning for den fortsatte vækst og en god og sikker forsyning i kommunen. De nødvendige infrastrukturelle investeringer vi står overfor, er simpelthen en forudsætning for kommunens udvikling i fremtiden.

En større international lufthavn vil have en meget stor betydning for hele kommunen. Både i form af en øget turisme, nye erhvervsmuligheder og ny erhvervsudvikling, øget bosætning og nye skatteindtægter.

Skal vi have en øget eksport af vores forskellige produkter er der helt nødvendigt med investeringer i nye havneanlæg.

Hvert år får kommunen besøg af mange store krydstogtskibe og de faciliteter vi kan tilbyde de mange turister lever ikke op til de standarder og forventninger, de kommer med. Nye havneanlæg og god infrastruktur er vigtige for den fortsatte udvikling af krydstogsturismen.

I fremtiden skal vi være gode til at finde enkle, langsigtede byudviklingsstrategier, der sikrer en effektiv og rationel udnyttelse af både ny og eksisterende infrastruktur i Qaasuitsup Kommunia.

Kloakering, vandforsyning og veje er nemlig dyrt og når det først ligger der, er det endnu dyrere at fjerne igen. God planlægning skal være med til at sikre den billigste og bedst mulige infrastruktur i vores byer og bygder.

Den måde vi indretter vores byer og bygder på har også betydning for, om vi er aktive og bevæger os i dagligdagen. Der skal gode (børne)sikre veje og stier til og fra skole så børnene selv kan gå til og fra skole.

Gode rekreative muligheder tæt på eller i nærheden af boligområderne – legepladser, skispor, bænke – er afgørende for om borgerne er aktive i fritiden.

Tilgængelighed skal tænkes ind i udformningen af de fysiske omgivelser i både byer og bygder.

De handicappede, ældre borgere m.fl. skal have bedre vilkår og mulighed for at bevæge sig i byen. I forbindelse med byggeri af ældreboliger, kollegieboliger etc – kan der med fordel indtænkes tilgængelighedshensyn fra starten.

I kommunens bygninger, kommunekontorer, skoler, forsamlingshuse m.m. skal øgede krav om tilgængelighed og hensyn til handicappede og ældre være en selvfølge. Kommunen kan på den måde gå forrest og vise et godt eksempel.

I Qaasuitsup Kommunia er der fokus på en forsvarlig og bæredygtig affaldshåndtering. Nytænkning og innovation bliver vigtige elementer i den fremtidige handlingsplan for forsvarlig håndtering af affald i kommunen.

De løsninger, vi finder frem til, skal være bæredygtige på sigt og udnytte det forhold, at vi er en storkommune med de nye muligheder, det nu engang giver os.

I Qaasuitsup Kommunia er der fokus på en forsvarlig og bæredygtig affaldshåndtering. Nytænkning og innovation bliver vigtige elementer i den fremtidige handlingsplan for forsvarlig håndtering af affald i kommunen.

Klimaforandringerne giver os en række nye udfordringer i kommunen. Særligt vores veje er sårbare for en vigende permafrost og skaber mange problemer. Qaasuitsup Kommunia deltager i et internationalt forskningsprojekt med fokus på permafrost og nye løsninger i forhold til veje og infrastruktur i områder med permafrost.

Kommunen vil i fremtiden arbejde aktivt på at udvikle sådanne samarbejder om udviklingsprojekter, der kan være med til at løse de problemstillinger kommunen står i. Ny viden og forskning er en forudsætning for holdbare løsninger.

Derfor skal kommuneplanen

- Indeholde strategier for udbygning af vej, vand- og kloakforsyning i byer og bygder.
- Bidrage til en generel udvikling af erhvervslivet.
- Indeholde en handlingsplan for håndtering af affald i kommunens byer og bygder.

Eksisterende projekter

- Håndtering af farligt affald.
- Etablering af nyt vandkraftværk Ilulissat.
- Deltagelse i DTU forskningsprojekt med fokus på løsning af problematikker med permafrost og veje.
- Etablering af nye kajanlæg i Qeqertarsuaq og Ilulissat.
- Udvidelse af lufthavnen i Ilulissat.

Fremtidige projekter

- Udarbejdelse af en plan for den fremtidige affaldshåndtering i Qaasuitsup Kommunia.
- Nyt vandkraftværk Aasiaat / Qasigianniguit.
- Udarbejdelse af sektorplaner for kloak, vand, og varme.
- Udvikling af en kloakfond.
- Udarbejdelse af helhedsplan for Offshore havn i Aasiaat.

Fakta

- Qaasuitsup Kommunia dækker et areal større end Frankrig.
- Den nordligste by i kommunen betjenes af en ugentlig flyafgang og to skibe om året. Andre byer er åbne for skibstrafik året rundt.

Klima, miljø og natur

Klimaet ændrer sig mærkbart i disse år. Klimaændringerne medfører ændrede vejrforhold i retning af kraftigere nedbør, mere blæst, højere gennemsnitstemperaturer og kortere vintersæson.

På nuværende tidspunkt er der betydelig usikkerhed med hensyn til at forudse konsekvenserne af klimaændringerne: Hvilke fordele og ulemper vil kommunen få på kort og langt sigt.

Vores forfædre har også oplevet og tilpasset sig ændringer i klimaet. Det afgørende er, at Qaasuitsup Kommunia skal være på forkant med forandringerne.

Qaasuitsup Kommunia skal være velinformeret og klar til at tilpasse sig de nye muligheder og udfordringer, som klimaændringerne skaber. En væsentlig årsag til at klimaet ændrer sig er menneskets udledning af drivhusgasser. Derfor skal vi begrænse udledningen af CO₂. I den forbindelse vil Qaasuitsup Kommunia som lokal myndighed gå forrest.

Vi stiller krav om, at alt nybyggeri skal være miljømæssigt bæredygtigt. Vores energisektor skal såvidt mulig være baseret på miljøvenlige energikilder. Der skal laves en energioptimering af rådhuset og herefter af så mange af de kommunale bygninger som muligt.

Naturområderne udgør et væsentligt grundlag for befolkningens rekreative muligheder, fiskeri og fangst, bosætning og turisme. I Qaasuitsup Kommunia stiller vi krav om, at samfundsudviklingen skal ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Fra januar 2011 overtager Qaasuitsup Kommunia arealkompetencen i det åbne land. Der ligger en stor opgave i at sikre en god balance mellem det, at naturen bevares og samtidig kan benyttes rekreativt.

Kommunens opgaver inden for naturforvaltning omfatter naturpleje, naturgenopretning, naturovervågning, tilsyn med fredede arealer,

fortidsminder og beskyttede naturområder, forbedring af offentlighedens adgangs- og opholdsmuligheder i naturen og formidling.

I praksis oplever vi, at oliedunke bliver smidt i havet efter påfyldning af motoren, at affald bliver efterladt i naturen, hvor der har været holdt lejr, og gammel emballage bliver smidt i slædesporet.

Der skal en holdningsændring til. Vi må vænne hinanden til, at vi stopper med at smide affald i naturen og i stedet indføre bedre vaner.

Naturområderne udgør et væsentligt grundlag for befolkningens rekreative muligheder, fiskeri og fangst, bosætning og turisme. I Qaasuitsup Kommunia stiller vi krav om, at samfundsudviklingen skal ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

I de kommende år skal der udarbejdes en Miljøhandleplan, som skal sikre, at der ikke tages initiativer, der forringer natur og lev-vilkår, hverken nu eller for de kommende generationer.

Der skal særligt være fokus på affald. Både i bortskaffelsesfasen, men også i hele det kredsløb, som stoffer og materialer gennemløber, med henblik på at begrænse spild af res-sourcer gennem både ressourceminimering og genanvendelse.

Udnyttelse af råstoffer og andre naturlige res-sourcer skal ske på et bæredygtigt og på alle måder forsvarligt og sikkert grundlag. Vi skal være sikre på, at alle forhold er undersøgt og belyst.

En forudsætning for at kunne gennemføre en mere bæredygtig udvikling i Qaasuitsup Kom-munia er en aktiv inddragelse af borgere, virk-

somheder og organisationer i processen. I den forbindelse er det vigtigt, at kommunen som lokal myndighed går forrest og viser et godt eksempel.

Derfor skal kommuneplanen

- Arbejde for en miljø- og energimæssig bæredygtig udvikling.
- Indeholde en plan for tilpasning til klima-ændringerne.
- Sikre gode rammer for formidling omkring natur, klima og miljø.
- Forbedre borgerinddragelsen.
- Understøtte forskning i klimaforandringer.
- Indeholde en grøn plan.
- Indeholde en strategi for det åbne land.
- Indeholde en klimapolitik.

Eksisterende projekter

- Forvaltningen af UNESCO verdensarvsom-rådet Ilulissat Isfjord.
- Clim-ATIC - et EU finansieret projekt om-handlende tilpasning til klimaforandringer.
- Isfjordsstation - et besøgscenter om ver-densarvsområdet Ilulissat Isfjord.
- Deltagelse i forskningsprojekt ved DTU om permafrost og klimaforandringer.
- Forsøgsprojekt med alternativ og bære-dygtig energiforsyning.

Fremtidige projekter

- Oprettelse af en naturvejlederordning
- Udarbejdelse af en miljøhandlingsplan
- Oplysningskampagner om miljø og klima.
- Forbedre adgangs- og opholdsmuligheder-ne i naturen.
- Energioptimering af rådhuset.
- Energioptimering af kommunale bygninger.
- Forsøgsprojekter med fremtidens energi.
- Bæredygtighedsturisme.
- Forsøgslandbrug med dyrkning af grøntsager på Diskøen.
- Etablering af Isfjordsstation med fokus på formidling af klimaforandringer.
- Klima/kultur/samfundsinstitut i kommunen.

Fakta

- Kommunen er geografisk set verdens stør-ste kommune med en række helt enestå-ende og uberørte naturlandskaber.
- Ilulissat Isfjord, Kangia, besøges hvert år af mere end 35.000 turister. Ilulissat isbræ producerer omkring 46 kubikkilometer is årligt. Omregnet i vand svarer isbræens produktion i et døgn til mere end hele New Yorks årlige vandforbrug. Isfjorden er med en placering på UNESCO's verdensarvsliste med til at sætte kommunen på verdens-kortet

Kulturarv og bevaring

Der har været mennesker igennem flere tusinde år i Nordvestgrønland. Kulturarven omhandler disse spor efter menneskers virksomhed og forskellige kulturer, som man finder i byer og det åbne land.

I byerne og bygderne er kulturarven ofte bygninger eller særlige bygningsmiljøer, hvorimod kulturarven i det åbne land oftest er i form af fortidsminder eller kulturlandskaber, fra de forskellige inuitkulturer, der har haft bopladser her.

I Qaasuitsup Kommunia er kulturarven højt prioriteret og kommunen ønsker at skabe en større forståelse og bevidsthed for den fælles kulturarv og sikre, at disse værdier ikke går tabt, men bevares for eftertiden og til den næste generation. Ikke kun kulturarv af ældre dato eller særligt byggeri, men også nyere bygninger eller bygningsmiljøer der fortæller en historie fra f.eks en bestemt periode har værdi.

Gennem registrering, formidling og oplysning ønsker Qaasuitsup Kommunia i samarbejde med museerne at være med til at skabe en større interesse, forståelse og omtanke/kærlighed til de fælles fortidsminder, ældre bygninger og bymiljøer end tilfældet er i dag.

De mange historiske bygninger og bygningsmiljøer er med til at give en by eller bygd særpræg og identitet og kan betragtes som en vigtig samfundsmæssig ressource. Både som attraktive turistmål for de mange turister, der hvert år besøger kommunen, men også i forhold til borgernes daglige trivsel.

Det vi nogle gange opfatter som helt almindeligt kan fortælle en vigtig historie fra en særlig periode. De grønlandske GTO typehuse fra 50'erne og 60'erne er et godt eksempel på noget sådant. På grund af de særligt gunstige klimatiske forhold og tørre klima vil mange af disse bygninger kunne renoveres og moderniseres for eftertiden.

I hver af kommunens byer eller bygder vil der være talrige eksempler på byggeri eller bygningsmiljøer, der må anses for at være historisk

værdifulde og enestående og dermed bevaringsværdig kulturarv.

Det bebyggede miljø er en af de mest håndgribelige manifestationer af lokal historie og rummer fortællinger, der kan være en vigtig nøgle til at styrke lokal identitet og binde borgerne sammen på tværs af interesser.

I hver af kommunens byer eller bygder vil der være talrige eksempler på byggeri eller bygningsmiljøer, der må anses for at være historisk værdifulde og enestående og dermed bevaringsværdig kulturarv.

Der findes enkelte steder i verden, der vurderes til at have en helt særlig eller enestående bevaringsværdi på tværs af nationale eller geografiske skel. Ilulissat Isfjord, Kangia, er et af disse steder og udpeget som verdensarvsområde. UNESCO's verdensarvskonventionen har til formål at bevare verdens enestående natur- og kulturarv for kommende generationer. Ilulissat Isfjord blev udpeget som verdensarvsområde i 2004, fordi den er et enestående naturfænomen og et eksempel på et stadium i jordens historiske udvikling fra den sidste istid i den kvartære periode. Der er gjort interessante arkæologiske fund ved Isfjorden, der dokumenterer, at den gamle boplads Sermermiut har været beboet igennem 4.400 år.

En forudsætning for at vi i fremtiden alle bliver bedre til at passe på de fælles værdier er, at vi har adgang til og bedre viden om dem. Qaasuitsup Kommunia ser derfor en vigtig opgave i at formidle viden om kulturarven – fortidsminder, bygninger og bymiljøer – til en bredere kreds. Kulturarven skal gøres sanselig og levende i fremtiden. Brug af moderne teknologi – sms, hjemmeside, 3D teknologi etc. - er en af de måder vi vil kunne opnå dette på.

Men også ved at involvere de ældre borgere, der ofte er i besiddelse af vigtig viden om vores fortid og historie vil vi kunne gøre kulturarven levende og vedkommende.

Derfor skal kommuneplanen

- Sikre at vi bevarer kulturarven.
- Indeholde en oversigt over bevaringsværdige bygninger, fortidsminder og bymiljøer i hele kommunen. En SAVE-registrering.

Eksisterende projekter

- Fælles åben museumdag hvor alle interesserede har mulighed for at se hvordan der til daglig arbejdes med at beskytte kulturarven.
- Opførelse af skulptur Inussuk i Aasiaat, der sætter fokus på Inuits kulturhistorie.

Fremtidige projekter

- Kulturarven i børnehøjde. I samarbejde med museerne i kommunen sættes fokus på børnen og vores kulturarv i den nye storkommune. Der udarbejdes hjemmesider, undervisningsmateriale m.m.
- Registrering af bevaringsværdige bygninger og bygningsmiljøer i kommunen.
- Iværksætte årligt tilbagevendende folkelige kulturelle begivenheder i samarbejde med museerne med det formål at formidle den fælles kulturarv.
- Udarbejdelse af en kulturkanon Qaasuitsup Kommunia.
- Oprettelse af multikulturhuse med bibliotek, udstilling, kulturelle værksteder under et tag.
- Udgivelse af kulturhistorisk årbog.
- Uddeling af kulturbevaringspriser.

Fakta

- I 1972 fandt beboere fra Uummannaq de otte Qilakitsoq-mumier i en klippespalte
- I 2010 kortlagde forskere for første gang DNA'et fra et fortidsmenneske. DNA'et kom fra en mand der levede i Saqqaq for mere end 4.000 år siden.

IT, demokrati og dialog

Vores store kommune med enorme geografiske afstande mellem de beboede områder stiller særlige udfordringer i forhold til inddragelse af borgerne.

Hvordan kan vi sikre at borgerne aktivt tager del i kommunens udvikling og fortsat føler nærhed til den politiske beslutningsproces på trods af de store afstande? Hvordan sikrer vi en levende kommune med et demokratisk overskud og en god, konstruktiv debat og dialog om kommunens virke, der kan være med til at styrke sammenhængskraften i Qaasuitsup kommunia?

Qaasuitsup Kommunia ønsker at blive endnu bedre til at formidle kommunens udfordringer og problemstillinger til en bredere kreds. Qaasuitsup Kommunia skal således være en kommune, der er kendt for sin åbenhed og vilje til at finde nye måder at inddrage kommunens borgere på. Lige fra en bedre oplysning om borgernes fundamentale rettigheder til afprøvning af nye metoder til borgerinddragelse.

Hvordan sikrer vi en levende kommune med et demokratisk overskud og en god, konstruktiv debat og dialog om kommunens virke, der kan være med til at styrke sammenhængskraften i Qaasuitsup Kommunia?

Ved at involvere og turde spørge borgerne tidligt i forbindelse med større projekter og beslutninger frigives vigtig lokal viden og lokal kendskab, og der udløses en langt større grad af engagement og ansvar efterfølgende.

Den næste generation af borgere skal oplæres i dialog og debat og kunne mestre diskussionen og deltage aktivt, så det bliver naturligt for børn og unge at deltage aktivt i demokratiet.

Brug af moderne teknologi er en af de måder, hvorpå vi vil søge at skabe en større nærhed

mellem borger og kommune. Kommunens nye hjemmeside bliver i fremtiden en vigtig fælles platform, der kan være med til at binde kommunen sammen fra nord til syd, fra by til bygd og komme helt tæt på borgerne uanset hvor de er.

Internet og bredbånd til alle kommunens borgere skal prioriteres højt. Vi ønsker, at der skal være plads til forskellene og den kulturelle mangfoldighed i vores store kommune.

Nogle af de store udfordringer kommunen står overfor stiller særligt krav til, at vi organiserer os på en anden måde, end vi plejer.

Vi skal have fokus på at arbejde mere helhedsorienteret og projektbaseret sammen på tværs af forvaltningerne, sektorer, faggrænser og geografi. Sammen skal vi udvikle og udvælge nye projekter, der kan være med til at gøre en forskel, og selve måden vi organiserer os på bliver afgørende for om vi lykkes med opgaven eller ej.

I fremtiden skal vi også blive bedre til at systematisk at evaluere og vurdere kommunens forskellige initiativer og aktiviteter. Hver gang vi kaster os ud i et nyt projekt skal vi efterfølgende bruge lidt energi på at samle op på den pågældende aktivitet. Dette indebærer, at vi spørger de forskellige mennesker, der er involveret i projektet. Hvad gik godt? Hvad kan gøres bedre?

På den måde kan kommunen blive klogere fra projekt til projekt og undgå at gentage de samme fejl om og om igen.

Qaasuitsup Kommunia ønsker at være kendt som en gæstfri kommune med udsyn og engagement – både nationalt og internationalt. Gennem nye samarbejder, netværk og vidensdeling og ved ny brug af moderne teknologi vil vi orientere os globalt og skabe grobund for nye venskaber og fremtidig udvikling.

Derfor skal kommuneplanen

- Være et politisk prioriteringsværktøj.
- Være klar enkel og letforståelig
- Være digital for at fremme tilgængelig og formidling af planen.
- Udvikles i tæt dialog med borgere, organisationer og andre interessenter.

Eksisterende projekter

- Interviewundersøgelse af 100 borgeres drømme om fremtiden.
- Brug af radioen som nyt medie i forbindelse med debat om Strategi 2020.
- Støttet af NORA deltager kommunen i et projekt om demokrati og fjerntliggende bygder.
- Udveksling af viden og erfaringer gennem vores venskabsbyer.

Fremtidige projekter

- Udarbejdelse af politik for borgerinddragelse.
- Uddeling af en række priser, bl. a. årets sprogpris.
- Arbejde for nedsættelse af et børne og ungeråd.
- Nedsættelse af et tværfagligt kommunalt team i forbindelse med rådgivning ved etablering af nye erhvervsprojekter.

Fakta

- Qaasuitsup Kommunia har kun forbindelse til internettet via radio-signaler og satellitforbindelse.
- Kommunens hjemmeside havde i august 2008 4.200 besøgende - langt størsteparten fra Grønland.

Kommentarer, idéer mv.

Qaasuitsup Kommunua har nu et udkast til den første planstrategi for den nye kommune klar. Strategi 2020 er et bud på en bæredygtig, mere langsigtet strategi for kommunens udvikling med helhedens interesser for øje.

Strategi 2020 kommer i offentlig høring i en periode på seks uger fra mandag den 18. oktober 2010 til mandag den 29. november 2010.

Kommunalbestyrelsen vil gerne i dialog med borgere, organisationer og virksomheder om strategien. Har du bemærkninger, kommentarer eller ideer til denne planstrategi kan de frem til den 29. november 2010 sendes til:

**Qaasuitsup Kommunua
Planafdelingen
Postboks 1023
3952 Ilulissat**

eller via email til qaasuitsup@qaasuitsup.gl

I høringsperioden fra den 18. oktober 2010 til den 29. november 2010 vil der blive afholdt en række borgermøder rundt omkring i kommunen. Gå ind på www.qaasuitsup.gl og læs mere.

QAASUITSUP KOMMUNUA